

Aandachtsgebied: Dienstverlening
Team Financiën, control en administratie
Behandelaar: M. Tillemma
Telefoonnummer:

Voorstelnr.
Barneveld, 4 augustus 2025
Portefeuillehouder: W. Oosterwijk

Onderwerp: Raadsmemo informeren uitkomsten Meicirculaire 2025

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met de Raadsmemo informeren uitkomsten Meicirculaire 2025
2. In te stemmen met versturen van de Raadsmemo naar de raad

1. Inleiding

De meicirculaire 2025 is op 28 mei verschenen en geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van het Rijk. Deze bevat onder andere informatie over de demping terugval in het gemeentefonds, tekorten in het budget voor jeugdzorg en de actualisatie van het volume accres en LPO accres. In juli is de raad reeds geïnformeerd over de uitkomsten op hoofdlijnen.

We zien een redelijk positief effect op het meerjarenperspectief (2026: € 1,4 miljoen daarna € 0,4 miljoen). We stellen voor de uitkomsten in deze memo te verwerken in de Programmabegroting 2026 en deze daar **integraal af te wegen, tegelijk met, helaas, ook een aantal extra kostenposten door nieuwe inzichten rondom onder andere indexaties**, die zijn ontstaan na de Kadernota 2026. Voor het jaar 2025 zijn de uitkomsten verwerkt in de Tweede Tussenrapportage 2025.

We stellen voor de uitkomsten in deze memo te verwerken in de Programmabegroting 2026 en deze daar integraal af te wegen, tezamen met andere financiële effecten die na de Kadernota 2026 zijn ontstaan. Voor het jaar 2025 worden de uitkomsten verwerkt in de Tweede Tussenrapportage 2025.

2. Beoogd effect

De raad informeren over de financiële effecten van de Meicirculaire 2025.

3. Argumenten

1.1 en 2.1 De Meicirculaire komt te laat om de uitkomsten volledig mee te nemen in de Kadernota en daarom wordt de raad via een aparte memo geïnformeerd

Op basis van de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk is de ingeschatte doorwerking in de Meicirculaire 2025 in de Kadernota 2026 meegenomen. De Kadernota is in de raad van 9 juli behandeld.

Het gemeentefonds is voortdurend in beweging, waardoor de in de Kadernota 2026 opgenomen financiële effecten een momentopname zijn en in de Programmabegroting 2026 worden bijgesteld.

4. Kanttekeningen

Naast de Rijksinkomsten zijn nog andere financiële effecten ontstaan na het uitbrengen van de Kadernota. Het is belangrijk om deze integraal te bezien en over te besluiten via de Programmabegroting 2026.

5. Financiën

Met het akkoord gaan van de begrotingswijziging, wijzigt het financieel meerjarenperspectief zoals gepresenteerd in de Kadernota 2026. We stellen voor de uitkomsten in deze memo te verwerken in de Programmabegroting 2026 en deze daar integraal af te wegen.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Niet van toepassing

- b) Communicatie
Niet van toepassing

7. Vervolgstep

Raadsmemo versturen naar de raad.

8. Bijlagen

Raadsmemo uitkomsten Meicirculaire 2025

Memo

Datum:

16 september 2025

Onderwerp: Informeren uitkomsten Meicirculaire 2025

Ter attentie van: Raad

Afzender: College van B&W

Inleiding

De meicirculaire 2025 is op 28 mei verschenen en geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van het Rijk. Deze bevat onder andere informatie over de demping terugval in het gemeentefonds, tekorten in het budget voor jeugdzorg en de actualisatie van het volume accres en LPO accres. In juni bent u reeds op hoofdlijnen geïnformeerd. In dit memo hebben we ons met name gericht op de uitkomsten van de meicirculaire 2025 afgezet tegenover de aannames die we hebben gedaan bij de Kadernota 2026, zodat helder is welke effecten er zijn met betrekking tot het gepresenteerde meerjarenperspectief.

We zien een redelijk positief effect op het meerjarenperspectief (2026: € 1,4 miljoen daarna € 0,4 miljoen). We stellen voor de uitkomsten in deze memo te verwerken in de Programmabegroting 2026 en deze daar **integraal af te wegen, tegelijk met, helaas, ook een aantal extra kostenposten door nieuwe inzichten rondom onder andere indexaties**, die zijn ontstaan na de Kadernota 2026. Voor het jaar 2025 zijn de uitkomsten verwerkt in de Tweede Tussenrapportage 2025.

Effect ten opzichte van de Kadernota 2026

De totale uitkomsten van de Meicirculaire hebben een positief effect op het meerjarenperspectief:

bedragen x€ 1.000

	2026	2027	2028	2029
Totaal : effecten Meicirculaire 2025 (A)	9.482	8.372	8.348	9.777
Saldo Algemene uitkering (opgenomen in Kadernota (B))	8.052	8.057	7.969	9.360
Verschil AU ten opzichte van de Kadernota (C=A-B)	1.430	315	379	417
Meerjarenprognose Kadernota 2026 (D)	- 173	1.619	1.619	101
<i>Waarvan incidenteel</i>	-3.149	-1.198	-136	-376
Structureel begrotingsresultaat Kadernota 2026	2.976	2.817	1.755	477
Nieuwe prognose resultaat per begrotingsjaar (E=C+D)	1.257	1.934	1.998	518
<i>Waarvan incidenteel</i>	-3.149	-1.198	-136	-376
Structureel begrotingsresultaat na Meicirculaire 2025	4.406	3.132	2.134	894
<i>*Let op: dit is een saldo, het betreft zowel kortingen als verhogingen op bestaande taakmutaties</i>				

De verschillen ten opzichte van de Kadernota worden met name veroorzaakt door aanpassingen in hoeveelheidsverschillen, decentralisatie-/integratie-uitkeringen en taakmutaties.

Hoofdpunten Meicirculaire 2025 voor de gemeente Barneveld

1. Aangepaste raming accres;
2. Een aantal grote taakmutaties betreffende demping terugval gemeentefonds en jeugdzorg;
3. Wat kleinere mutaties in decentralisatie- en integratie uitkeringen.

Toelichting financiële effecten Meicirculaire 2025 gemeente Barneveld

1. Uitkeringsfactor en basis

a. Accres

In de meicirculaire 2025 is een nieuwe raming voor het accres 2025 en verder opgenomen. Voor Barneveld gaat het hier om een positieve wijziging van zo'n € 1 miljoen structureel, waarmee al rekening was gehouden in de Kadernota 2026.

b. Nominale ontwikkeling, verleggen basisjaar

Het effect van het verleggen van het basisjaar, vanwege raming in constante prijzen, is voor Barneveld zo'n € 2 miljoen structureel. Ook hiermee was al rekening gehouden in de Kadernota 2026.

c. Effecten WOZ waarde ontwikkeling

Op basis van de landelijke waardeontwikkeling van woningen en niet-woningen is het rekentarief van de WOZ aangepast. Tevens hebben we de laatste informatie gebruikt voor de woningaantallen en de woningwaarden voor de komende jaren. Dit leidt tot een nadeel (hogere aftrek) van zo'n € 0,8 miljoen. In de Kadernota 2026 hadden we dit effect nog niet opgenomen.

d. Overige ontwikkelingen

Dit betreft wat kleinere ontwikkelingen in onder andere de uitkeringsfactor, en een correctie vanwege de aansluiting op de verwerking van de decembercirculaire ten opzichte van de Kadernota 2026.

e. Ruimte onder het BCF plafond, correctie en stelpost

In de begroting 2026 mag een structurele stelpost worden opgenomen voor de ruimte onder het BCF-plafond ter grootte van het jaar 2024. Dit is in de Kadernota 2026 al verwerkt. Voor het jaar 2024 hadden we al een voorschotbedrag van € 1,3 miljoen ontvangen, in deze circulaire is dit naar beneden bijgesteld met € 0,3 miljoen.

2. Ontwikkeling uitkeringsbasis en hoeveelheidsverschillen

Diverse landelijke aantallen zijn naar beneden bijgesteld. Vooral de ontwikkelingen van het aantal bijstandsontvangers, de OZB-maatstaven en in geringe mate de huishoudens lage inkomens met drempel hebben invloed op de uitkeringsfactoren. Hierdoor is in deze meicirculaire sprake van een stijging van de uitkeringsfactor ten opzichte van de septembercirculaire 2024.

Daarnaast zijn er in de maatstaven wat aanpassingen gedaan in de prognose voor de aantallen woningen en huishoudens met een laag inkomen. Dit tezamen zorgt voor een positief effect van € 1,5-2,7 miljoen in de jaren 2026 en verder wat nog niet in de Kadernota 2026 was opgenomen.

3. Taakmutaties

De circulaire bevat informatie over taakmutaties. We noemen alleen die voor Barneveld relevant zijn. Daarbij geven we aan in hoe we deze middelen inzetten. Ter verduidelijking, taakmutaties zijn middelen die met een bepaald oogmerk aan het gemeentefonds zijn toegevoegd, maar waar geen bestedingsverplichting aan ten grondslag ligt. Voor Barneveld gaat het om:

- a. Demping terugval gemeentefonds
- b. Tekorten voor rekening Rijk
- c. Middelen Jeugd
- d. Abonnementstarief Wmo (2026: € 0,5 miljoen)

In de Kadernota 2026 is reeds een uitgebreide toelichting opgenomen voor a t/m c. De cijfers zijn in een kleine mate aangepast ten opzichte van de daarin vermelde tabel, maar hebben een verwaarloosbaar effect.

Daarnaast is de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage uitgesteld tot 1 januari 2027. De geplande uitname uit het gemeentefonds van € 225 miljoen gaat nu pas in vanaf 2027 in plaats van 2026. Voor Barneveld gaat het om € 0,5 miljoen. Met deze mutatie was al rekening gehouden in de Kadernota 2026 waardoor het bedrag kan vrijvallen.

4. Decentralisatie- en Integratie- uitkeringen

In de meicirculaire zijn een aantal wijzigingen opgenomen in bestaande DU's en IU's. Voor Barneveld gaat het om 3 relevante afwijkingen:

Invoerings-/uitvoeringskosten Omgevingswet (2025: € 0,3 miljoen)

Met het uitkeren van landelijk € 80,7 miljoen in 2025 kunnen gemeenten in hun transitie ervoor zorgdragen dat ze aangesloten zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Er volgt nog een stelsevaluatie, waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten in kaart worden gebracht. De gemeenten ontvangen een uitkering op basis van een vast bedrag (15 procent van het totaal), het aantal inwoners (60 procent) en landoppervlak (25 procent). We stellen voor deze middelen (€ 0,3 miljoen) te reserveren voor het uitvoeren van deze taak, in dit geval de uitwerking van omgevingsplannen.

Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (2025: € 0,3 miljoen)

Sinds 3 juli 2023 zijn de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) opengesteld, waarmee veehouders hun bedrijfslocaties tegen subsidie kunnen beëindigen. Er is voor de decentralisatie-uitkering Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties voor beide fases in totaal € 10,3 miljoen beschikbaar. De hiervoor door de gemeente uit te voeren beleidsactiviteiten maken onderdeel uit van het programma Waardevol Landelijk Gebied. We stellen voor om de voor gemeente Barneveld beschikbare middelen te reserveren voor dit doel (€ 0,3 miljoen).

Participatie (2026: € 125.000; 2027: € 120.000; 2028: € 107.000; 2029: € 97.000)

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2025. Daarnaast zijn er twee beleidsmatige toevoegingen: een nieuw structureel budget voor de sociale infrastructuur en een incidentele compensatie voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel voor gedetacheerden in de Wsw. We stellen voor de extra middelen te reserveren voor de uitvoering van dit beleid, en komen begin 2026 met een toelichting op de inzet hiervan.

In onderstaande tabel 'budgettaire uitkomsten' is te zien dat het bedrag 'stelpost DU/IU' meerjarig hoger is dan de ontwikkeling. Dit heeft ermee te maken dat reeds bekende DU's minimaal naar beneden worden bijgesteld.

Tabel Budgettaire uitkomsten, incl. effect op het meerjarenperspectief

	2025	2026	2027	2028	2029
	totaal	totaal	totaal	totaal	totaal
<i>bedragen x€ 1.000</i>					
1. Ontwikkeling uitkeringsfactor					
<i>a. Accres</i>	1.080	1.448	1.586	1.641	1.890
<i>b. Nominale ontwikkeling, verleggen basisjaar</i>		2.221	2.317	2.022	1.940
<i>c. Effecten van gestegen gemiddelde WOZ-waarden (aantallen en rekentarief)</i>	-336	-874	-857	-819	-819
<i>d. Overige ontwikkelingen en correctie beginstand</i>	1.265	1.377	358	286	948
<i>e. Ruimte onder plafond BCF (correctie 2024 en stelpost vanaf 2026)</i>	-339	1.000	1.000	1.000	1.000
2. Ontwikkeling uitkeringsbasis, o.a. aantallen	856	1.552	1.711	2.138	2.718
3. Ontwikkeling taakmutaties					
<i>a. Damping terugval gemeentefonds</i>		1.070	1.131	1.115	1.128
<i>b. Tekorten voor rekening Rijk</i>	1.148	1.122	1.126	1.136	1.145
<i>c. Jeugd - Groeipad maatregelen Hervormingsagenda</i>		1.332	1.201		
<i>d. Jeugd - Eigen bijdrage jeugdzorg</i>				-656	-660
<i>e. Jeugd - Sturen op trajectduur jeugdzorg</i>				-171	-173
<i>f. Jeugd - Indexeren opbrengst Hervormingsagenda</i>				-1.278	-1.287
<i>g. Jeugd - Hervormingsagenda Jeugd, Aanvullende Post (AP)</i>		891	673	781	859
<i>h. Abonnementstarief Wmo en overige taakmutaties</i>	37	562	5	5	5
<i>i. Neutraal verwerken - groeipad maatregelen Hervormingsagenda</i>		-1.332	-1.201		
<i>j. Neutraal verwerken - eigen bijdrage jeugdzorg</i>				656	660
<i>k. Neutraal verwerken - indexering opbrengst Hervormingsagenda</i>				1.278	1.287
<i>l. Aanvullende post vrijval bestaande stelpost</i>		-891	-673	-781	-859
4. Ontwikkeling integratie- en decentralisatie-uitkeringen (IU en DU)					
<i>a. Ontwikkeling IUs/ DUs</i>	945	129	115	102	92
<i>b. Stelpost/uitgaven IUs/DUs</i>	-639	-125	-120	-107	-97
Totaal : effecten Meicirculaire 2025 (A)	4.017	9.482	8.372	8.348	9.777
Saldo Algemene uitkering (opgenomen in Kademota (B))		8.052	8.057	7.969	9.360
Verschil AU ten opzichte van de Kademota (C=A-B)		1.430	315	379	417
Meerjarenprognose Kademota 2026 (D)		-173	1.619	1.619	101
<i>Waarvan incidenteel</i>		-3.149	-1.198	-136	-376
Structureel begrotingsresultaat Kademota 2026		2.976	2.817	1.755	477
Nieuwe prognose resultaat per begrotingsjaar (E=C+D)		1.257	1.934	1.998	518
<i>Waarvan incidenteel</i>		-3.149	-1.198	-136	-376
Structureel begrotingsresultaat na Meicirculaire 2025		4.406	3.132	2.134	894
<i>*Let op: dit is een saldo, het betreft zowel kortingen als verhogingen op bestaande taakmutaties</i>					